

25 eurocent

VERKONDIGING op 7 februari 2016, de vijfde zondag door het jaar, in de Kerk van Onze Lieve Vrouw van de Allerheiligste Rozenkrans te Amsterdam

door pastor Pierre Valkering

Gelezen: uit het boek van de profeet Jesaja (6, 1-2a., 3-8), Psalm 138 (ged.), de eerste brief van de heilige apostel Paulus aan de christenen van Korinthe (15, 1-11) en uit het heilig evangelie van onze Heer Jezus Christus volgens Lucas (5, 1-11).

Wat een gestuntel!

Wat een moeizaam en vruchteloos geploeter en getrek!

Dat geldt, dierbare gasten en parochianen, dat geldt voor veel van ons menselijk werken en samenwerken: Lang niet altijd gaat dat van een leien dakje, maar is het een *comedy of errors*, een aaneenschakeling en een *slap-stick* van vergissingen en fouten en van onvermogen om goed met jezelf en met elkaar en met de omstandigheden om te gaan.

Verleden week is hier uitvoerig de situatie in ons Amsterdamse Scheepvaartmuseum de revue gepasseerd in verband met de directeur daarvan, mevrouw Paulien Krikke. In de afgelopen week waren op vergelijkbare wijze de Nationale Ombudsman Reinier van Zutphen en de kinderombudsman Marc Dullaert in het nieuws. Maar denk vooral aan Syrië. De hele, wat dan heet 'internationale gemeenschap', die bemoeit zich daar mee en mengt zich daar in, "grijpt in", manhaftig. Maar de doffe ellende voor de mensen die er wonen lijkt alleen maar groter te worden. Sinds enige tijd heb ik contact met twee jonge mannen, twee neven van rond de twintig uit Aleppo, christenen. Afgelopen donderdagmiddag had ik weer een ontmoeting met hen beiden. En ik begreep dat hun familie in Aleppo op datzelfde moment in de kerk zat. Want een neef van hen, Towfik Felfleh, 38 jaar oud en vader van twee kinderen was de dag ervoor om het leven gekomen terwijl hij andere mensen hielp om in een schuilkelder te komen. Geraakt in het hart. Hij was meteen dood.

Ja, veelgeliefden, wat moet je dán zeggen... ? Wat moet je zeggen tegen twee van die jongens die zoiets meemaken? Zij zijn hier en veilig, laten we het hopen. Maar hun familie is nog daar waar zulke dingen gebeuren. De kinderen van Towfik zullen vaderloos opgroeien - waarvoor hij ze had willen behoeden, want zélf was hij vaderloos opgegroeid. Zijn eígen vader was destijds in Libanon omgekomen. En nu herhaalt zich die geschiedenis - op uiterst tragische wijze.

Wat een doffe ellende. En wat een verdriet. En de internationale gemeenschap lijkt machteloos. En wij kunnen niets. Nou ja: wij kunnen de mensen, de vluchtelingen, ópvangen - maar dat verhaal kennen we ook: Hoe groot het onvermogen en de onwil van Europese regeringen en bevolkingen zijn om met deze situatie goed om te gaan. Het sentiment 'hoe kunnen we ze vooral buiten houden?' is erg sterk.

Gestuntel, gehannes, gedoe... onder ons mensen... in de grote wereld... en in de kleine wereld. Want hoe leven wij met elkaar? met het eigen gezin, de familie, de huisgenoten, de burens, op het werk en in de kerk? En hoe ga je met jezelf om? Vaak genoeg kan er ook bij onszelf van alles aan de hand zijn wat niet de schoonheidsprijs verdient.

Het bewustzijn van eigen onvermogen, tekortschieten, ja zondigheid is in de verschillende lezingen van deze zondag sterk aanwezig. Als een rode draad loopt dat bewustzijn er door heen.

Om te beginnen was het, in de eerste lezing, de profeet Jesaja. Hij riep: "Wee mij, ik ben verloren! Ik ben een mens met onreine lippen en ik woon te midden van een volk met onreine lippen." - Maar toch mag diezelfde Jesaja in een visioen God zien. Vervolgens, in de tweede lezing, de apostel Paulus. Hij noemt zichzelf nota bene "de misgeboorte", want zo weet hij: "Ik heb Gods kerk vervolgd" - Maar toch is Christus óók verschenen aan hem, aan Paulus. Tenslotte, in het evangelie, Simon, de visser, beter bekend als: Petrus. Met de anderen samen heeft hij naar eigen zeggen "de hele nacht (...) gezwoegd zonder iets te vangen". Maar als hij dan op Jezus' aanwijzing nogmaals, nota bene bij daglicht als de vissen zich verschuilen, de netten uitgooit, dan vangen ze zo'n "massa vissen in hun netten dat deze dreigden te scheuren." De boten worden gevuld "tot zinkens toe". Het is een indrukwekkend, een overweldigend, een groots gebeuren. En dat maakt dat Petrus zich bewust wordt van zijn eigen kleinheid, beperktheid, zondigheid: "Heer, ga van mij weg, want ik ben een zondig mens." - Dat is wat hij zegt, Petrus...

Maken ook wij, al net zulke onvolmaakte mensen als Petrus, maken ook wij zulke indrukwekkende wonderen mee?

Gisteren zei ik tegen iemand die ik al jaren ken: "Het gaat goed met je. Dat kan ik zien." "Ja", zegt hij, "ik tob minder. Jij zei dat tegen mij: dat ik minder moet tobben." Ik werd daar, veelgeliefden, ik werd daar echt blij van. En dat dan niet omdat er iemand is die blijkbaar naar mij luistert en die iets kán met iets wat ik tegen hem heb gezegd. Nee, want ook ik ben een zondig mens, iemand met onreine lippen. Nee dus... Maar ik ben blij om te zien aan en in het leven van deze persoon "dat God met hem bezig is", dat Gód steeds meer vat op hem lijkt te krijgen waardoor hij in staat lijkt om stappen vooruit te zetten in zijn leven, dat hij geneest van innerlijke wonden en groeit in geluk en vreugde. Mooi is dat om mee te maken. Ik vind het geen gering wonder.

En afgelopen vrijdag werd bekend gemaakt dat komende vrijdag nota bene op de luchthaven van de Cubaanse hoofdstad Havana paus Franciscus en patriarch Kyrill van Moskou, het hoofd van de Russische kerk, elkaar gaan ontmoeten. En dát, veelgeliefden, dát mogen we toch wel karakteriseren als een gebeurtenis van het genre 'de wonderen zijn de wereld nog niet uit'. Hij flikt het 'm weer, die paus van ons. Wat het zwaargewicht, de Oost-Europese krachtpatser Johannes Paulus II en Benedictus XVI met al zijn geleerdheid niet voor elkaar hebben gekregen, dat lukt die beetje clownfiguur Franciscus nu wel! Laten we hopen en bidden dat van die ontmoeting tussen hem, de paus en Kyrill een gunstig effect mag uitgaan, óók op de verhouding tussen Rusland en Het Westen - zodat ook de mensen in Syrië daar uiteindelijk baat bij mogen hebben, - dus ook de mensen in Aleppo, dus ook de familie van 'mijn' twee vluchtelingen. Of is dit te ver doorgedacht en te veel verwacht van die ontmoeting van paus en patriarch? Ach ja mensen, ik denk: Wij kunnen in onze hoop, in onze verwachting en in ons geloof nooit ver genóég doordenken en *nooit* te veel verwachten. Dat is nu juist de hele clou van dat geloof van ons.

Nu we het trouwens toch over de paus hebben... Gisteren stond er in het wetenschapskatern van de krant (NRC) een column van de biochemicus Martijn Katan, emeritus-hoogleraar van onze eigen Vrije Universiteit. Hij schrijft over de mondiale milieu-problematiek. Ik citeer: "Wat we nodig hebben", in dat verband, "is een leider met visie die ons meesleept (...). Gelukkig is er zo'n leider. Hij heet Jorge Bergoglio. Als student had hij een bijbaantje als uitsmijter in een nachtclub. Hij werkte ook als chemisch analist in een laboratorium; hij weet dus wat CO2 is.

Sinds 2013 heet hij paus Franciscus. Hij heeft geen kleinkinderen, maar wel een intens geloof. Hij hoeft geen verkiezingen te winnen, subsidies binnen te halen of carrière te maken, hij kan zeggen waar het op staat en dat doet hij: we mishandelen onze zuster Aarde, we zetten haar rijkdommen om in afval en intussen maakt de zucht naar spullen ons ongelukkig. We zijn zondaars, laten we ons bekeren. Is dat de taal die we nodig hebben? Ik ben opgegroeid met wantrouwen jegens de katholieken", aldus Martijn Katan, "maar dit spreekt mij aan".¹ Zo! Dan hoort u het, veelgeliefden, dan hoort u het ook eens van een ander. Amen.

---

¹ 'Henk Kamp is geen Franciscus'. Column van Martijn Katan in *NRC-Weekend*, 6-7 februari 2016, katern *Wetenschap*, p. 3.